

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
«ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Факультет фізичного виховання і спорту

Кафедра теорії та методики фізичної культури

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Професійна комунікація у фізичній культурі

Освітня програма «Середня освіта (Фізична культура)»

другого (магістерського) рівня

Спеціалізація (за наявності)

Спеціальність 014 Середня освіта (Фізична культура)

Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка

Затверджено на засіданні кафедри
теорії та методики фізичної культури
Протокол № 1 від “ 12” серпня 2022 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Опис дисципліни
3. Структура курсу
4. Система оцінювання курсу
5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу
6. Ресурсне забезпечення
7. Контактна інформація
8. Політика навчальної дисципліни

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Професійна комунікація у фізичній культурі
Освітня програма	«Середня освіта (Фізична культура)»
Спеціалізація (за наявності)	
Спеціальність	014 Середня освіта (Фізична культура)
Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
Освітній рівень	магістр
Статус дисципліни	вибіркова
Курс / семестр	2/3
Розподіл за видами занять та годинами навчання (якщо передбачені інші види, додати)	Лекції – 14 год. Семінарські заняття – 20 год. Самостійна робота – 56 год.
Мова викладання	українська
Посилання на сайт дистанційного навчання	www.d-learn.pnu.edu.ua

2. Опис дисципліни

Мета та цілі дисципліни
<p>Мета вивчення дисципліни - формування комунікативних компетентностей майбутнього педагога з фізичної культури залежно від ситуації фахового спілкування - спеціальні (фахові, предметні): професійні знання, вміння та навички фахового спілкування, володіння вербальними та невербальними засобами вираження думки в усній та письмовій формі.</p> <p>Цілі:</p> <ul style="list-style-type: none"> - розвиток культури мислення, мови, мімічної та пантомімічної виразності, педагогічної техніки та ораторського мистецтва, майстерності педагогічного спілкування педагога з фізичної культури; - формування індивідуального стилю педагогічного спілкування педагога з фізичної культури.
Компетентності
<p>ЗК-3 здатність до саморозвитку, самореалізації, використання творчого потенціалу, постійного підвищення особистого рівня кваліфікації</p> <p>ЗК-4 здатність впливати на формування цілей команди, діяти на її соціально-психологічний клімат в потрібному для досягнення мети напрямі</p> <p>ЗК-6 здатність приймати нестандартні рішення та вирішувати проблемні ситуації</p> <p>ЗК-10 здатність до комунікації в усній і письмовій формах для розв'язування задач професійної діяльності, в тому числі й іноземною мовою</p> <p>ФК-2 здатність застосовувати в педагогічній діяльності актуальні технології, організаційні форми, методи, прийоми і засоби навчання і виховання з метою підвищення якості освітнього процесу з фізичної культури</p> <p>ФК-3 здатність здійснювати навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності з урахуванням новітніх досягнень педагогічної науки і практики фізичного виховання</p> <p>ФК-6 здатність вносити корективи в робочу програму, план вивчення навчального курсу, дисципліни (модуля), освітні технології, власну професійну діяльність на підставі аналізу процесів і результатів</p> <p>ФК-8 здатність до формування в учнів (студентів) ключових і предметних компетентностей та здійснення міжпредметних зв'язків</p>

ФК-17 здатність направляти всі види своєї професійної діяльності на пропаганду здорового способу життя різних груп населення, на формування фізичної культури особистості, як комплексної, цілеспрямованої системи на основі міждисциплінарного підходу

Програмні результати навчання

ПРН-1 знає та розуміє закони та методи міжособистісних комунікацій, норми толерантності, ділових комунікацій у професійній сфері, ефективної праці в колективі, адаптивності

ПРН-2 знає базові основи психології, педагогіки та розуміє загальні закономірності розвитку особистості, прояви особистісних якостей, вікові особливості учнів старшої школи, студентів та інших груп населення

ПРН-13 вміє організовувати й оцінювати управлінський процес з використанням інноваційних технологій менеджменту, які відповідають загальним і специфічним закономірностям розвитку професійної сфери

ПРН-17 вміє використовувати сучасні інформаційно-комунікаційні технології і засоби масової інформації для вирішення культурно-просвітницьких завдань у фізичній культурі

ПРН-19 вміє аналізувати інформацію з різних джерел, готувати до публікації тексти професійного змісту державною та іноземною мовами; узагальнювати результати експериментально-дослідницької і аналітичної роботи у вигляді дипломної роботи та інших наукових публікацій; проявляти принциповість і нетерпимість до проявів академічного плагіату

3. Структура дисципліни

№	Тема	Результати навчання	Завдання
1.	Тема 1. Основи професійної комунікації педагога з фізичної культури	<p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> • суть понять «комунікація», «професійна комунікація», їх цілі та завдання; • структуру комунікативного акту і характеристику її компонентів; • основні функції педагогічної комунікації; • види комунікації і їх основні характеристики; • комунікативні позиції і ролі учасників комунікативного акту; • основні комунікативні риси, вміння і здібності педагога з фізичної культури. <p>Вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> • розробляти модель комунікативності педагога з фізичної культури із врахуванням її компонентів; • формувати професійний імідж педагога з фізичної культури; • застосовувати види комунікації на заняттях з фізичної культури. 	<ul style="list-style-type: none"> • Контрольні запитання, • Кейси, • завдання для індивідуальної роботи, • Завдання для самостійної роботи
2.	Тема 2. Культура спілкування. Невербальні і вербальні мовні впливи	<p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> • різновиди, характеристику мовлення та його значення для професійно-педагогічної діяльності; • психолінгвістичний аспект педагогічного мовлення; 	<ul style="list-style-type: none"> • Контрольні запитання, • Кейси, • завдання для індивідуальної роботи, • Завдання для

		<ul style="list-style-type: none"> • вимоги до лексичної досконалості, грамотності, логічності, виразності професійного мовлення педагога; • психофізіологічні можливості, структуру голосового апарату людини, властивості, умови його оптимального використання у педагогічній праці; • характеристики засобів невербальної комунікації: мова тіла, міжособистісний простір, чинники погляду, фізичної поведінки, часові характеристики спілкування; • функції та види невербальних сигналів, їх співвідношення у спілкуванні; • основні стилі та правила педагогічного спілкування як вияв характерних особливостей педагогічної взаємодії; • умови опанування педагогічним тактом. Функції і принципи педагогічного такту. <p>Вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> • застосовувати вербальний мовний вплив; • використовувати дистанції спілкування; • використовувати психологічні, логічні паузи та інтонації у професійному мовленні педагога з ФК; • дотримуватися комунікативної норми, встановлення контакту із співрозмовником, змісту мовлення, мовного оформлення, стилю спілкування, обсягу повідомлення, розташування повідомлення, чинник адресата; • характеризувати статичну та динамічну експресію педагога з ФК; • формувати пантомімічний образ. 	самостійної роботи
3.	<p>Тема 3. Види публічних виступів та їхня структура</p>	<p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> • загальні вимоги до публічного виступу та функції публічних виступів; • способи підготовки до усного виступу; 	<ul style="list-style-type: none"> • Контрольні запитання, • Кейси, • завдання для індивідуальної роботи,

		<ul style="list-style-type: none"> • простоту викладу тексту виступу; • конкретність змісту тексту виступу та різноманітність номінативних засобів • структуру публічного виступу; • правильно обирати теми для виступів та позначати структурні частини виступу. • види планів виступу. <p>Вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> • використовувати ефективність усної мови; • працювати над усною формою виступу; • використовувати у своїх виступах риторичні фігури; • передавати графічні знаки в усному мовленні; • вчитися виразності мовлення; • долати труднощі публічного виступу 	<ul style="list-style-type: none"> • Завдання для самостійної роботи
4.	<p>Тема 4. Поведінка оратора в аудиторії. Підтримування уваги аудиторії під час виступу та його завершення. Аргументація мовлення</p>	<p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> • вимоги до зовнішнього вигляду педагога; • манери виступу; • прийоми боротьби з хвилюванням під час виступу. Види аудиторії. • періоди та прийоми підтримування уваги. • функції завершення публічного виступу. Варіанти закінчень. Тези та аргументи; • способи аргументації та універсальні прийоми ефективної аргументації. • логічні докази та емоційний вплив. Логічну аргументація. Різновиди логічних помилок. <p>Вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> • використовувати рухи під час виступу, погляд, пози та жести; • застосовувати голос, темп, інтонацію, індивідуальність оратора та дистанції спілкування; • бути переконливим, аргументованим, використовуючи правила аргументації. 	<ul style="list-style-type: none"> • Контрольні запитання, • Кейси, • завдання для індивідуальної роботи, • Завдання для самостійної роботи
5.	<p>Тема 5. Інформаційний виступ і</p>	<p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> • основні різновиди інформаційних 	<ul style="list-style-type: none"> • Контрольні запитання,

	його основні особливості	виступів; <ul style="list-style-type: none"> загальні правила підготовки інформаційних виступів. Вміти: <ul style="list-style-type: none"> використовувати отримані знання на практиці. 	<ul style="list-style-type: none"> Кейси, завдання для індивідуальної роботи, Завдання для самостійної роботи
6.	Тема 6. Комунікативні типи мовців та їхня поведінка в діловому спілкуванні	Знати: <ul style="list-style-type: none"> способи реагування на некоректну поведінку співрозмовника. Вміти: <ul style="list-style-type: none"> слухати співрозмовника. 	<ul style="list-style-type: none"> Контрольні запитання, Кейси, завдання для індивідуальної роботи, Завдання для самостійної роботи
7.	Тема 7. Техніка професійної комунікації і тактики спілкування	Знати: <ul style="list-style-type: none"> пряму та непряму тактики спілкування; особливості виникнення конфліктів та мовні методи його розв'язання. Вміти: <ul style="list-style-type: none"> використовувати полеміку у спілкуванні. 	<ul style="list-style-type: none"> Контрольні запитання, Кейси, завдання для індивідуальної роботи, Завдання для самостійної роботи

4. Система оцінювання курсу

Накопичування балів під час вивчення дисципліни	
Види навчальної роботи	Максимальна кількість балів
Практичне заняття/семінарське/лабораторне	35
Самостійна робота	15
Екзамен	50
Максимальна кількість балів	100

Оцінювання відповідей студентів на практичних і семінарських заняттях відбувається за 100 бальною шкалою.

- По завершенні теоретичного навчання середнє арифметичне усіх отриманих оцінок у 100-бальній шкалі множиться на ваговий коефіцієнт 0,35, відповідно – максимальний бал за усі отриманні заняття у підсумку може скласти 35 балів.
- Оцінювання за екзамен відбувається у 100-бальній шкалі, отримана оцінка сходиться на ваговий коефіцієнт 0,5.
- Підсумкова оцінка за вивчення дисципліни складається із математичної суми балів за роботу на парах (максимально – 35 балів), отриманих балів за самостійну роботу (оцінка виставляється у 100-бальній шкалі і множиться на ваговий коефіцієнт 0,15, відповідно максимальний бал за самостійну роботу у може скласти 15 балів) і оцінки, отриманої за екзамен (максимальний бал – 50 балів), що в сумі максимально може скласти 100 балів.
- При виставленні балів за модульний контроль оцінюються: рівень теоретичних знань та практичні навички з тем, включених до змістових модулів, самостійне

опрацювання тем, проведення розрахунків, лабораторних робіт, написання рефератів, опрацювання завдань робочих зошитів, підготовка конспектів навчальних чи наукових текстів, тощо.

Критерії оцінювання за 100-бальною шкалою:

- *90-100 балів* – Студент вільно володіє навчальним матеріалом; висловлює свої думки; творчо виконує індивідуальні та колективні завдання; самостійно знаходить додаткову інформацію та використовує її для реалізації поставлених перед ним завдань; вільно використовує нові інформаційні технології для поповнення власних знань; комунікативні уміння та навички сформовані на високому рівні; може аргументовано обрати раціональний спосіб виконання завдання і оцінити результати власної практичної діяльності; виконує завдання, не передбачені навчальною програмою; вільно використовує знання для розв'язання поставлених перед ним завдань.
- *70-89 балів* – Студент вільно володіє навчальним матеріалом, застосовує знання на практиці; узагальнює і систематизує навчальну інформацію, але допускає незначні граматичні помилки у порівняннях, формулюванні висновків, застосуванні теоретичних знань на практиці; за зразком самостійно виконує практичні завдання, передбачені програмою; має стійкі навички виконання завдань.
- *50-69 балів* – Студент володіє навчальним матеріалом поверхово, фрагментарно; на рівні запам'ятовування відтворює певну частину навчального матеріалу з елементами логічних зв'язків; знайомий з основними поняттями навчального матеріалу; комунікативні уміння та навички сформовані частково; під час відповіді допускаються суттєві граматичні помилки; має елементарні нестійкі навички виконання завдань; планує та виконує частину завдань за допомогою викладача.
- *Менше 50 балів* – У студента не сформовані комунікативні уміння та навички; студент допускає велику кількість граматичних помилок, що ускладнює розуміння; студент не володіє навчальним матеріалом; виконує лише елементарні завдання, потребує постійної допомоги викладача.

6. Ресурсне забезпечення

Матеріально-технічне забезпечення	Мультимедіа (відеофайли, рисунки, схеми), та інше
Література:	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Волкова Н. П. Професійно-педагогічна комунікація: навчальний посібник. К. : Академія, 2006. 256 с. 2. Дмитренко К. А. Сутність професійно-педагогічної комунікації у педагогічній освіті [Електронний ресурс]. Режим 183 доступу : file:///C:/Users/User/Downloads/Nzspp_2012_7_4.pdf. – Заголовок з екрану. 3. Жирун О. А. Педагогічна комунікація в аспекті професійної ідентичності. <i>Вісник НТУУ «КПІ». Філософія. Психологія. Педагогіка</i>. 2010. № 1. С.100-104. 4. Кайдалова Л. Г., Щокіна Н. Б., Вахрушева Т. Ю. Педагогічна майстерність викладача: Навчальний посібник. Х.: Вид-во НФаУ, 2009. 140 с. 5. Онуфрієнко Г. С. Риторика : [навчальний посібник для ВНЗ]. К.: Центр навчальної літератури, 2019. 625 с. 6. Основи педагогічної майстерності: практикум / Холковська І.Л., Волошина О.В., Губіна С.І. Вінниця «Твори», 2019. 240 с. 7. Педагогічна майстерність: Хрестоматія: Навч. посіб. / Упоряд.: І.А. Зязюн, Н.Г. Базилевич та ін.; За ред. І.А. Зязюна. К.: Вища школа, 2006. 232 с. 8. Пономарів О. Д. Українське слово для всіх і для кожного. К.: Либідь, 2013. 360 с. 	

9. Презлята Г. В., Ткачівська І. М., Випасняк І. П. Педагогічна майстерність учителя фізичної культури: Навчально-методичний посібник. Івано-Франківськ, 2013. 365 с.
10. Риторика: навч. посібн. (упор. Т.К. Ісаєнко, А.В. Лисенко). – Полтава: ПолтНТУ, 2019. – 247с.
11. Ткачівська І., Презлята Г., Бельмега С. Педагогічна майстерність учителя фізичної культури: практикум: навчально-методичний посібник. Івано-Франківськ, 2013. 127 с.
12. Шутак Л.Б., Ткач Г.В., Навчук. Культура професійного спілкування: контрольні вправи і тестові завдання : [навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів I–IV рівнів акредитації]. Чернівці: Видавництво БДМУ, 2012. 182 с.

7. Контактна інформація

Кафедра	Кафедра теорії та методики фізичної культури м.Івано-Франківськ, вул. Шевченка, 57 каб. 407 тел. +38(0342) 59-60-19 https://ktmfks.pnu.edu.ua/ e-mail: ktmfks@pnu.edu.ua
Викладач	Ткачівська Інна Михайлівна, Кандидат педагогічних наук, доцент
Контактна інформація викладача	+380958308425 inna.tkachivska@pnu.edu.ua

Академічна доброчесність	<p>Дотримання академічної доброчесності засновується на ряді положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів вищої освіти та викладачів університету:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Кодекс честі ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» ➤ Положення про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі студентів ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». ➤ Положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». ➤ Положення про запобігання академічному плагіату у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». ➤ Склад комісії з питань етики та академічної доброчесності ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». ➤ Лист МОН України «До питання уникнення проблем і помилок у практиках забезпечення академічної доброчесності». <p>Ознайомитися з даними положеннями та документами можна за посиланням: https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/</p>
Пропуски занять (відпрацювання)	Можливість і порядок відпрацювання пропущених студентом занять регламентується у відповідності до «Положення про порядок

	<p>організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ “Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника” (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019)» (див. стор. 4.).</p> <p>Ознайомитися з положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/</p>
Виконання завдання пізніше встановленого терміну	<p>У разі виконання завдання студентом пізніше встановленого терміну, без попереднього узгодження ситуації з викладачем, регламентується у відповідності до «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ “Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника” (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019) »»</p> <p>– стор. 4-5.</p> <p>Ознайомитися із положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/</p>
Невідповідна поведінка під час заняття	<p>Невідповідна поведінка під час заняття регламентується рядом положень про академічну доброчесність (див. вище) та може призвести до відрахування здобувача вищої освіти (студента) «за порушення навчальної дисципліни і правил внутрішнього розпорядку вищого закладу освіти», відповідно до п.14 «Відрахування студентів» «Положення про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів вищих закладів освіти» – ознайомитися із положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/</p>
Додаткові бали	<p>Отримання додаткових балів за дисципліною можливе в разі виконання індивідуальних завдань, попередньо узгоджених з викладачем. Перелік індивідуальних завдань міститься у навчальній програмі до курсу.</p> <p>Також за рішенням кафедри студентам, які брали участь у науково-дослідній роботі (роботі конференцій, студентських наукових гуртків та проблемних груп, підготовці публікацій), а також були учасниками олімпіад, конкурсів, можуть присуджуватися додаткові бали «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ “Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника” (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019) – стор. 3. ознайомитися із положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/</p>
Неформальна освіта	<p>Можливість зарахування результатів неформальної освіти регламентується «Положенням про порядок зарахування результатів неформальної освіти у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №819 від 29.11.2019) –</p> <p>https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/</p>

Викладач: І.М. Ткачівська